

‘Portes giratòries’ des de la Transició: els polítics catalans a l’Ibex-35

Des del naixement de l'Ibex-35, centenars d'alts càrrecs polítics d'arreu de l'Estat espanyol han acabat formant part dels consells d'administració de les grans companyies que cotitzen a la borsa. Però les 'portes giratòries' també parlen català. CRÍTIC ha detectat les principals figures de la política catalana que, des de la Transició fins a l'actualitat, han fet el pas a la gran empresa. Són sobretot membres de l'antiga CiU, del PP i del PSC. Alguns són noms molt reconeguts. D'altres han estat molt més discrets. Tots han cobrat o cobren importants remuneracions. Així són els polítics catalans de l'Ibex.

Text: Laia Soldevila. Amb aportacions de Roger Palà i de Joan Vila / Il·lustració: Jordi Borràs

El 14 de gener de 1992, les 35 empreses més importants de l'Estat espanyol comencen a cotitzar a l'Ibex-35. “S’ha parlat molt de l’Ibex-35, però en coneixem molt poca cosa”, diu **Rubén Juste**, el sociòleg que acaba de publicar [‘Ibex-35: una historia herética del poder en España’](#) (Capitán Swing). El llibre és només una part de la tesi doctoral de Juste que documenta, de manera detallada i rigorosa, quina relació han tingut els diferents representants polítics amb l’elit econòmica a través del fenomen conegut per ‘portes giratòries’. De fet, les decisions polítiques d’aquestes tres dècades han tingut un paper determinant en l’evolució de l’Ibex i en la composició de les elits econòmiques espanyoles.

L’Ibex, un projecte d’Estat

A principis dels anys noranta, moltes de les empreses espanyoles més importants eren propietat de l’Estat, com SEAT, Repsol o Endesa, entre d’altres. El sistema financer va pressionar per la liberalització del mercat en un moment en què el país estava a punt d’entrar al mercat comú europeu i “com que no hi havia grans empreses, el PSOE les va construir amb els seus propis peons”, explica Rubén Juste. De fet, en aquell moment, “138 dels 486 consellers que componien el conjunt de consells d’administració de les 35 empreses de l’Ibex procedien de l’alta administració de l’Estat (un 28% del total)”, detalla el llibre publicat per aquest sociòleg. “És molt lícit tenir quadres de l’Estat en empreses públiques; així estan fiscalitzades. Però què passa quan aquestes passen a ser privades? Doncs que els funcionaris ja no defensen els interessos de l’Estat, sinó els de l’empresa privada”, sentència Juste. De fet, la privatització d’empreses públiques ha estat una constant des de l’inici de l’Ibex. Només **entre el 1983 i el 1996, hi va haver una mitjana de 7,4 privatitzacions anuals**, segons referencia Juste al seu llibre. Tots els governs socialistes i populars han seguit aquesta pràctica. La privatització, però, ha estat una arma política per posicionar aliats del partit de Govern als consells d’administració de les empreses, les quals hi accedeixen com a manera de pagar els favors rebuts.

Els consells d'administració, un espai per cohesionar les elits

“Hi ha un sol poder, que té dos costats: en l'un hi ha les empreses i en l'altre el Govern, i es necessiten mútuament perquè tot funcioni”, explica Juste. “És com una moneda de 25 pessetes amb un forat al mig a través d'on es canalitzen tota classe de recursos”, diu el sociòleg. El punt de trobada d'ambdós sectors són els consells d'administració que, segons ell, “funcionen com un petit Parlament” i serveixen per “cohesionar una elit, política i empresarial, territorialment ubicada”. A Catalunya, “si mires els consellers d'administració de La Caixa, coincideixen amb els de la burgesia catalana”, assegura el sociòleg. La majoria d'antics càrrecs polítics col·locats a les empreses de l'Ibex-35 **pertanyen al PP, al PSOE, a CiU i al PNB**. Se n'ha parlat molt, dels fitxatges de **José María Aznar** o de **Felipe González** per Endesa i Gas Natural, o dels casos de **Rodrigo Rato** (Bankia), d'**Elena Salgado** (Endesa Chile), d'**Ángel Acebes** (Iberdrola) o de **Josu Jon Imaz** (Petronor). Però a Catalunya la llista de 'portes giratòries' a l'Ibex-35 no es queda curta: el divulgador científic i exconseller d'Economia **Eduard Punset**, que després va presidir la hidroelèctrica Enher; l'exdiputat convergent **Miquel Roca**, que va passar pel consell d'administració de la constructora ACS; l'expresident d'Ercros **Josep Piqué** que va acabar com a ministre d'Indústria, o **David Madí**, que fou secretari de Comunicació de la Generalitat i ha acabat com a assessor d'Endesa i de Telefónica, són només alguns exemples de polítics catalans que han fet 'portes giratòries' entre el món polític i l'empresarial, probablement els més coneguts. A partir de la investigació i les dades publicades per Rubén Juste, CRÍTIC us ofereix per primer cop **una compilació de les 22 biografies dels principals dirigents polítics catalans** que després de passar per alts càrrecs a la Generalitat, en ajuntaments o al Govern espanyol han acabat amb un seient en consells d'administració de les empreses de l'Ibex.

Eduard Punset, un divulgador científic a les empreses del poder

Advocat, economista i divulgador científic, Punset (Barcelona, 1936) desenvolupa la seva carrera política en dues etapes. En la primera, com a **polític de la UCD** d'Adolfo Suárez, és nomenat conseller d'Economia i Finances de la Generalitat provisional presidida per Josep Tarradellas (1978-80), ministre de Relacions amb les Comunitats Europees (1980-81) i diputat al Congrés (1982-83). En la segona, ja **dins del CDS** creat per Suárez de la desfeta de la UCD, va ser eurodiputat en dues legislatures (1987-1994). Rere la seva faceta de divulgador científic amb el programa 'Redes', de TVE, i també de professor universitari, Punset ha mantingut una trajectòria en el món de l'empresa i les finances més desconeguda. Va ser **president de la hidroelèctrica Enher**, abans que aquesta es fusionés amb Fecsa per crear la gegantina Endesa el 1983. També ha estat **membre de diversos consells d'administració** d'empreses de l'Ibex-35 **com el de Viscofan**, grup espanyol líder mundial en embolcalls per a productes carnis, o el de la cadena hotelera **Sol Melià** (fins al 2010), **càrrec que va desenvolupar** del 1996 al 2000. També ha estat al consell d'administració d'altres empreses com **Telvent**, filial de tecnologies de la informació d'Abengoa comprada per Schneider Electric el 2011. Com a expert en tecnologia, ha tingut presència remunerada en llocs importants com l'**escola d'empresaris ESADE**, l'Institut Tecnològic Bull, la Fundació COTEC, l'Institut d'Empresa de Madrid i el Banco Hispano-Americano, on va ser sotsdirector d'Estudis Econòmics i Financers. L'any 2009, Punset va crear la seva pròpia Fundació amb l'objectiu una mica ambigu d'"impulsar la irrupció del pensament científic a la cultura popular". Empreses com IBM, Nintendo, Danone, Bimbo, la mateixa Telvent, Farmaindustria o Sacyr Vallehermoso hi donen suport.

Josep Borrell, de la política d'Estat a Abengoa

La carrera de l'enginyer Josep Borrell (la Pobla de Segur, 1947) comença l'any 1972, quan, durant gairebé una dècada, treballa com a enginyer a la Companyia Espanyola de Petrolis (CEPSA). Aviat, però, va abandonar l'enginyeria per començar una carrera política que el portaria lluny. El 1982 va ser nomenat secretari d'Estat de Pressupost i Despesa Pública i va ocupar el mateix càrrec a Hisenda entre el 84 i el 91 als governs socialistes. Aquell any, Felipe González el va nomenar **ministre d'Obres Públiques, Transports i Medi Ambient** just en el moment en què floreixen les grans empreses de l'Ibex-35. Foragitat del càrrec pel Govern d'Aznar, Borrell intenta plantar batalla dins del PSOE per aconseguir ser-ne el candidat en les eleccions del 2000. No va tenir prou suports i va preferir encarar la seva carrera política cap a Europa. El 2004 fou escollit **president del Parlament Europeu**, càrrec que va ocupar fins al 2007. Quasi simultàniament es coneixia la seva incorporació al **consell d'administració d'Abengoa**, grup sevillà especialitzat en infraestructures vinculades a les energies renovables. Des de llavors, l'exministre ha esdevingut el conseller independent més ben remunerat de les societats de l'Ibex-35, amb un sou anual que se situa al voltant dels 300.000 euros. També és vicepresident del consell assessor internacional de la multinacional andalusa, el sou del qual no és públic. Entre els anys 2010 i 2012 va ser **rector de l'Institut Universitari Europeu**, amb seu a Florència. D'aquest càrrec va haver de dimitir perquè els estatuts de l'entitat establien que la posició de rector era incompatible amb altres responsabilitats remunerades, i Borrell no havia informat del seu sou a Abengoa. Aquesta multinacional és una de les empreses de l'Ibex-35 [amb més expolítics als seus càrrecs](#) amb un total de cinc.

Miquel Roca, el rei de les 'portes giratòries'

Aquest advocat, nét del carlisme, fill de l'exili i pare de la Constitució —com [el definia](#) el periodista Joan Safont a CRÍTIC— és també un dels (ex)polítics millor connectats amb l'Ibex-35. L'èxit en el món dels negocis no s'ha equiparat amb el succés polític, tot i tenir aspiracions d'igual magnitud. Fou **dirigent de Convergència Democràtica** des dels seus orígens (1974), però mai no va poder destronar Jordi Pujol tot i les seves aspiracions. Roca fou un dels pares de la Constitució espanyola i **diputat al Congrés per CiU** durant 18 anys (1977-1995). Enmig d'aquesta etapa, va fracassar el seu intent de crear el Partit Reformista Democràtic (PRD) a Espanya (una CiU a l'espanyola). El 1986 es va presentar com a candidat per liderar aquesta coalició junt amb un bon amic que més tard li va allargar la mà dels negocis: Florentino Pérez. Vista la tensió amb el patriarca Pujol, el mateix any que va deixar el Congrés va intentar guanyar la batalla a l'Ajuntament de Barcelona, però tampoc no va poder fer front a Pasqual Maragall i finalment va decidir dedicar tots els seus esforços al camp empresarial. A l'Ibex-35, Roca hi va entrar per la porta gran, com a **conseller de la constructora ACS** —empresa de Florentino Pérez. El 2000 va ser nomenat secretari del Banc Sabadell. Tres anys després, va ser nomenat **secretari** sense rang de conseller **de la concessionària d'infraestructures Abertis**, de la qual també és patró de la fundació (que va presidir fins fa dos anys), i des del 2009 és **conseller de l'elèctrica Endesa**. Segons [va publicar CRÍTIC](#), es calcula que, d'Endesa, l'expolític en va percebre una retribució de 313.000 euros l'any 2013, i d'ACS, 97.000 euros, segons va fer públic la Comissió Nacional del Mercat de Valors. Ja fora de l'Ibex, Roca també és secretari del **consell de la consultoria madrilenya TYPESA, secretari d'Accesos de Madrid, SA** (la concessionària que explota les ruïnoses autopistes radials de la capital espanyola, ara en procés de rescab públic) i **defensor del client de l'asseguradora Catalana Occident**. A la vida mediàtica hi ha tornat de la mà del seu bufet d'advocats, Roca Junyent. D'una banda, perquè ha estat el defensor de la infanta Cristina durant el 'cas Nóos'. I, de l'altra, per la investigació judicial per la suposada 'mordida' que hauria pagat el seu bufet per guanyar una licitació del Govern català, amb el qual ha mantingut [diverses relacions comercials](#).

Narcís Serra, del PSOE a Telefónica passant per Catalunya Caixa

L'ascendent carrera política de Narcís Serra (Barcelona, 1943), tant a Catalunya com a Espanya, li ha permès assegurar-se una bona posició a l'Ibex-35. Amic personal de Miquel Roca, Serra va escollir el camí del Partit Socialista per ascendir fins a la cúspide. Al primer Govern de Tarradellas, Serra fou **conseller de Política Territorial i Obres Públiques** (1977-79). Només dos anys més tard **va aconseguir l'alcaldia de Barcelona**, una ciutat sobre la qual tenia grans plans urbanístics, com la famosa avinguda al mar que l'alcalde franquista Porcioles li havia tombat anys abans. La idea continuaria embrionària fins als Jocs Olímpics, perquè l'any 1982 Serra va deixar Barcelona per Madrid, quan va ser nomenat pel Govern de Felipe González, **ministre de Defensa** durant gairebé una dècada. L'any 1991, González el va fer vicepresident del Govern espanyol, càrrec que va ocupar durant quatre anys. Mentrestant, a Catalunya va guanyar pes l'opció socialista de José Montilla, i és per això que, quan Serra acaba els seus serveis governamentals, i tot i que continua de diputat durant algunes legislatures més, finalment el 2005 va fer el salt cap a l'empresa privada. Aquest és l'any en què va obtenir la **presidència de Caixa Catalunya**, càrrec que va ocupar fins a l'any 2010, quan l'entitat va culminar el procés de fusió amb Caixa de Tarragona i Caixa de Manresa. Es calcula que l'exdirigent del PSC va cobrar, fins ben entrada la crisi bancària, [fins a 1,2 milions d'euros pel càrrec](#). La seva gestió al capdavant de Caixa Catalunya ha acabat en processament judicial. La Fiscalia [acusa Serra](#) i 30 antics membres del consell d'administració d'haver actuat en perjudici dels interessos de l'entitat per aprovar sous, primes, indemnitzacions i plans de pensions del tot desproporcionats per als alts directius, en un moment en què Caixa Catalunya estava a punt d'acomiar 1.300 empleats. Abans que comencessin les investigacions de la Fiscalia Anticorrupció, Serra també tenia altres càrrecs empresarials. Com a representant de Catalunya Caixa [fou nomenat conseller de Gas Natural](#) l'any 2008, però un any més tard va passar a ocupar el càrrec a títol personal, de manera que es va poder beneficiar d'una retribució anual d'uns 150.000 euros fins que va deixar el càrrec, l'any 2011. També, en representació de l'entitat d'estalvis, va ser [vicepresident de la certificadora Aplus](#) i **president de la inversora Volja Plus**. Darrerament, Serra ha sabut col·locar-se en una altra de les empreses de l'Ibex, privatitzada per Felipe González: **Telefónica**. Forma part del consell assessor de Telefónica Internacional, Telefónica Chile (vicepresident, en aquest cas) i Telecomunicaciones de São Paulo. En els últims dies ha transcendit [la renovació dels seus càrrecs a l'empresa](#) tot i la seva imputació en el 'cas Catalunya Caixa'. Entre les dues filials percep una quantitat fixa entorn dels 200.000 euros anuals, segons els informes del govern corporatiu. També és **vicepresident del consell assessor de Telefónica** a Catalunya.

Josep Piqué, un popular a Vueling i a OHL

Fill del que fou el darrer alcalde franquista de la seva ciutat, Josep Piqué (Vilanova i la Geltrú, 1955) va començar la seva carrera política a Bandera Roja i al PSUC i l'ha acabat al Partit Popular. En política, però, hi va entrar de la mà de Convergència i Unió, quan el Govern català li va oferir, entre el 1986 i el 1988, la **Direcció General d'Indústria**. Pocs mesos després de deixar el càrrec es va incorporar com a **president de la química Ercros**. A l'empresa, que va abandonar el 1992, va coincidir, com recull el llibre de Juste sobre l'Ibex, amb polítics i empresaris com Samaranch, Emilio Botín, Mishal Al-Masad (emir de Kuwait), Javier de la Rosa, Manuel Guasch Molins o Antonio Basagoiti García-Tuñón, el nét del fundador d'Iberdrola. Piqué i de la Rosa van ser investigats per la venda de la filial Ertoil al grup francès Elf, però el cas [es va arxivar l'any 2004](#). L'any 1996, José María Aznar va oferir-li el càrrec del **Ministeri d'Indústria**. Dos anys després, Aznar el va fer portaveu del Govern, càrrec que va compaginar amb el de ministre d'Indústria. Els anys següents també va ocupar les carteres d'**Afers Exteriors i de Ciència i Tecnologia**. El 2003, un any després d'afiliar-se al PP, va deixar els càrrecs a Espanya per concentrar-se en el Partit Popular de

Catalunya, pel qual va ser diputat al Parlament català i president de la formació. El 2007, sense gaires èxits destacables, Piqué va presentar la seva dimissió irrevocable i va tornar al món dels negocis. Pocs mesos després, al novembre, [va ser nomenat president de l'aerolínia de baix cost Vueling](#). L'any 2012 va percebre una retribució de 320.000 euros per aquest càrrec segons la informació facilitada a la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CMNV). Va ser rellevat a l'agost del 2013, en ser absorbida Vueling pel grup hispanobritànic IAG, però poc temps després Piqué ja tenia una nova ocupació: [vicepresident segon de la constructora OHL](#), presidida per Juan Manuel Villar Mir. Malgrat que els seus serveis es van limitar a encara no un trimestre, Piqué va cobrar 126.000 euros l'any d'OHL, segons consta a la CNMV. Piqué també ha format part del **consell d'administració d'Applus** i, a instàncies del Govern espanyol, ha estat **conseller del gegant aeronàutic europeu EADS**, el fabricant dels avions Airbus, càrrec pel qual, segons informava 'Eldiario.es', va cobrar 115.000 euros només el 2014, a pesar de no haver assistit [ni a la meitat de les reunions](#). Després de sortir d'OHL (amb polèmica), des del gener del 2017 [s'ha incorporat al consell d'administració de SEAT](#) i presideix la Comissió d'Auditoria, Compliment i Bon Govern del gegant automobilístic. Actualment, Piqué també té [una consultoria per a empreses del sector de l'aviació](#). Ha estat president del Cercle d'Economia en dues ocasions: 1995-96 i 2011-13.

Anna Maria Birulés, de l'ombra de Piqué a Retevisión

Les portes giratòries d'aquesta exministra del PP en l'etapa d'Aznar han estat d'anada i tornada. La carrera política i empresarial de Birulés (Girona, 1954) ha estat lligada a Josep Piqué des dels inicis. De fet, l'economista gironina, comença a **treballar a l'Administració pública catalana** a mitjan anys vuitanta, ocupant diversos càrrecs en l'àmbit de la promoció econòmica, com la direcció del Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM) o la del Consorci per a la Promoció Comercial de Catalunya (COPCA). En aquell moment, Piqué era director general d'Indústria de la Generalitat. Quan Piqué va acabar a les ordres d'Aznar al Govern d'Espanya, en la segona legislatura popular, ell mateix va cedir el càrrec a Birulés com a **ministra de Ciència i Tecnologia** entre els anys 2000 i 2002. Abans d'arribar a Madrid, però, Birulés va tenir temps per col·locar-se a l'Ibex-35. Fou [secretària general del Banc Sabadell](#), però el 1997 abandona el càrrec per abanderar un projecte que havia de fer la competència a Telefónica i que va resultar fallit: [Retevisión](#). L'empresa, rescatada a finals dels vuitanta per Felipe González, acabava de ser privatitzada per José María Aznar el 1996, una acció que ja havia demanat el Govern convergent de Jordi Pujol en el marc del pacte del Majestic. Després del seu breu pas com a ministra del 2000 al 2002, Birulés va formar part del **nucli promotor de la Fundació Catalunya Futur**, l'entitat catalana lligada a la FAES que tant [ha fet parlar](#) aquests últims mesos amb el 'cas Palau'. El 2014 torna a intercanviar càrrec amb Josep Piqué, però aquest cop a l'empresa privada. Birulés [el substitueix](#) a la **direcció de la productora Tres60 Servicios Audiovisuales SL**, on hi va a parar com a representant de l'empresa Alta Business Serveis SL. Actualment, Birulés ha tornat a l'Ibex de la mà del **Banco Mediolanum**, del qual és [membre del consell d'administració](#).

David Vegara, l'economista de Zapatero entre InterMoney i el Banc Sabadell

Vegara (Barcelona, 1966) és un dels polítics catalans [que més lluny han arribat](#). Després de dedicar-se diversos anys a la docència a les universitats Autònoma i Pompeu Fabra, el 1993 va ser cridat per treballar com a vocal **assessor al departament d'economia del gabinet de Presidència** del Govern espanyol, durant l'última etapa de Felipe González. Conservà el càrrec dos anys i pocs mesos després de deixar-ho es coronava com a **president d'InterMoney**, l'empresa, nascuda el 1973, considerada el primer 'broker' espanyol i molt vinculada a l'elit socialista, per on passaran alguns càrrecs com el vicepresident de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, Carlos Arenillas, o el

candidat del PSOE a l'alcaldia de Madrid Miguel Sebastián. La vida política no s'havia acabat per a Vegara. Al gener del 2004 va ser nomenat secretari general del Departament de Sanitat i Seguretat Social i, nou mesos després, va tornar a Madrid com a **secretari d'Estat d'Economia**, número dos de Pedro Solbes, en el Govern amb Rodríguez Zapatero. Durant aquest període, també va ocupar el càrrec de **president del Comitè de Serveis Financers de la Unió Europea**. Quan el 2009, a les portes d'una crisi econòmica i financera sense precedents, Pedro Solbes va dimitir del càrrec, Vegara, ideòleg del fallit 'Plan E' de recuperació econòmica, també va renunciar al seu. Pocs mesos després va començar a treballar al Departament d'Hemisferi Occidental del **Fons Monetari Internacional**, càrrec que continua mantenint. El 2015 [va acabar a una nova empresa de l'Ibex-35: el Banc Sabadell](#). Hi va entrar com a membre del consell executiu i un any més tard va ser el president de la Comissió de Riscos del mateix banc.

David Madí, l'home d'Artur Mas i mestre de les 'portes giratòries'

Madí (Barcelona, 1971) ha estat l'home de confiança de l'expresident Artur Mas. Afiliat a Convergència des dels 22 anys, **ha ocupat diversos càrrecs a la Generalitat**. Ha estat: cap de gabinet d'estudis del Departament d'Interior (1994-1996), cap de gabinet del conseller d'Economia (1996-1999), director de l'Oficina del Portaveu (1999-2001) i secretari de Comunicació del Govern (2001-2003). El 2010, però, després de la victòria d'Artur Mas en les eleccions autonòmiques, Madí abandona la política per començar una reeixida i prominent carrera empresarial. El mateix any dona d'alta una empresa de consultoria, Nubul Consulting, i un any més tard s'anuncia el seu fitxatge com a **director de l'Àrea d'Estratègia de Deloitte**. Des de l'entrada de Madí fins al 2013, aquesta consultoria rebrà, del Govern de Mas, 11 encàrrecs per un valor contractual total de 41.686.268 euros, cosa que col·loca Deloitte entre els [principals proveïdors](#) de serveis de la Generalitat. Al marge de Deloitte, al juny del 2012 va ser nomenat **vicepresident sènior del grup Applus**, la principal operadora d'estacions d'ITV a Catalunya, les concessions de la qual depenen del Govern català. Compagina aquest càrrec amb dos més. D'una banda, és president del **consell assessor d'Endesa** Catalunya des del 2011. Del 2013 al 2016 va passar pel **consell assessor de Telefónica**, amb un sou que vorejava els 120.000 euros anuals [segons 'El Confidencial'](#). Segons va publicar 'Economia Digital', l'Oficina Antifrau de Catalunya [va investigar Madí](#) per l'adjudicació a l'empresa telefònica d'un contracte de 224 milions d'euros per gestionar una part de la informàtica dels treballadors de la Generalitat a partir d'un entramat d'empreses, algunes de les quals vinculades al mateix Madí.

Francesc Homs Ferret, de conseller d'Economia a La Caixa i Abertis

Homs Ferret (Barcelona, 1951) va ser **diputat de Convergència** a Madrid durant més d'una dècada (1987-99). Des de l'any 1995, va compaginar el càrrec amb el de **regidor de l'Ajuntament de Barcelona** pel mateix partit. El 2001 va arribar la seva cúspide política quan va ser nomenat **conseller d'Economia i Finances** de la Generalitat, un càrrec que va ocupar només dos anys. La seva carrera política va ser un bon trampolí per a la seva carrera empresarial. Homs [va ser designat conseller de La Caixa](#) l'any 2012 en representació de l'Ajuntament de Barcelona (feia poc que CiU havia aconseguit l'alcaldia) i s'hi va estar fins a l'any 2013, quan l'entitat va cedir el seu negoci bancari a CaixaBank, cosa que va suposar la conversió de l'entitat en fundació bancària. De tota manera, Homs Ferret no va abandonar del tot l'entitat financera. Els mesos següents hi va continuar vinculat a través de **VidaCaixa** i actualment encara és patró de la fundació bancària i membre del **consell d'administració de CriteriumCaixa Holding**, la societat que administra les participades del

grup bancari. Abans, just acabat de sortir de la conselleria, Homs Ferret va ser nomenat [president d'Abertis Logística](#), una filial de la concessionària de la qual La Caixa és accionista majoritari. Primer va dirigir Aucat (que explota l'autopista del Garraf) i, a partir del 2003, la filial logística. El 2012 [va ser nomenat president de l'empresa Fersa Energias Renovables](#), quan també era president de la consultoria d'empreses RJCE, que forma part del Grup Roca Junyent. De Fersa va marxar el 2015 i actualment és [president d'Ineo Corporate](#), empresa de consultoria d'energies renovables, i president també de la Fundació Institut Guttmann.

Miquel Noguer, un convergent de comarques a La Caixa

Noguer (Mieres, 1965) és un polític llaurat en l'àmbit local i comarcal. Fou alcalde del seu poble (1991-2006) i de Banyoles (2007-2014) i, entre altres càrrecs, també ha estat **president del Consell Comarcal de la Garrotxa** (1998-2006) i vicepresident de la Diputació de Girona des del 2011. Actualment és **diputat provincial de Convergència** —on ha militat des dels seus inicis polítics— pel partit judicial de Girona. Noguer ha tingut durant els últims 20 anys **una relació molt estreta amb La Caixa**, on ha ocupat diversos càrrecs —tant a la matriu com en diverses empreses del grup— en representació de les corporacions municipals de les quals ha estat membre. El 2003, aquest polític convergent va entrar com a **membre del consell d'administració de Critería CaixaCorp**. Dos anys després va formar part del **consell d'administració de La Caixa**, en el moment de màxima esplendor de la bombolla especulativa. Des de llavors i fins al 2013, Noguer hauria cobrat més d'1,3 milions d'euros de l'entitat bancària, una mitjana de 53.000 euros l'any, tal com [va recollir CRÍTIC](#). Noguer també va ser [conseller d'Aigües de Barcelona](#) del 2003 al 2007, un any abans que l'empresa abandonés la borsa espanyola per l'OPA que li va fer La Caixa i Suez. Del 2003 al 2010 [va ser conseller d'Abertis Logística](#) quan Macià Alavedra, exconseller de Governació i després imputat pel 'cas Pretòria', en fou president. Del 2005 al 2008 va ser **conseller d'Immobiliària Colonial**, durant la presidència d'Alfonso Cortina, fill d'una de les famílies franquistes que també es va apuntar a les 'portes giratòries'. Noguer, que [també ha passat per Adeslas-VidaCaixa](#), [va abandonar el 2013](#) el consell d'administració de La Caixa en entrar en vigor la normativa que restringia la participació de càrrecs públics en els òrgans del banc. Tanmateix, és també des del 2013 **conseller de l'empresa Mediterránea Beach & Golf Community SA**, propietària dels terrenys adjacents a Port Aventura, on es vol construir el BCN World.

Joan Majó, el polític discret que ha fet el salt a Endesa

Majó (Mataró, 1939) començà la seva carrera política sota el paraigua del Partit Socialista de Catalunya just els primers anys de la Transició. Del 1979 al 1983 és alcalde de la seva ciutat, un primer esglaó que li permeté fer el salt a la política espanyola. L'any 1985 és nomenat **ministre d'Indústria** en substitució de Carlos Solchaga. Només ocupà el càrrec un any i, després d'abandonar-lo, s'ha dedicat a aconsellar en temes de telecomunicacions. En aquest àmbit, fou **conseller de la Comissió Europea** (1989-1994), president de l'European Institut for the Media de Düsseldorf (1999-2004), president del Comitè d'Experts d'Avaluació de la Política Tecnològica de la UE (1996-2000) i **director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió** (2004-2008). En el món empresarial, Majó ha arribat a l'Ibex-35 tard, després de presidir empreses com Telesincro, Olivetti España, Nova Icària i BCN 22@. Actualment és [assessor d'Endesa](#), tasca per la qual es calcula que cobra uns 25.000 euros anuals. També és president d'InOut TV i de Baolab Microsystems i, des del 2009, és president del Cercle per al Coneixement.

Jordi Gual Solé, assessor de la Generalitat i de la Comissió

Europea i ara president de CaixaBank

L'economista Jordi Gual (Lleida, 1957) ha aconseguit escalar fins al capdamunt d'una de les entitats bancàries més importants. Des de fa pocs mesos és **president de CaixaBank**, en substitució de l'incombustible Isidre Fainé. Des que va arribar a La Caixa, només ha tardat 10 anys a presidir un dels grans poders econòmics del país. Abans d'assumir aquesta responsabilitat era director executiu de Planificació Estratègica i Estudis de CaixaBank i director general de Planificació i Desenvolupament Estratègic de **CriteriaCaixa**. Tot i que la seva trajectòria està bàsicament lligada al sector bancari privat, Gual també [ha tingut alguns càrrecs públics](#), sempre en l'àmbit de l'assessorament econòmic. D'una banda, havia format part del **Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement** del Govern d'Artur Mas i durant la dècada dels noranta també va ser **conseller econòmic de la Direcció General d'Assumptes Econòmics i Financers** a la Comissió Europea a Brussel·les.

Josep Manuel Basáñez i Villaluenga, el pilar de la patronal espanyola a l'Ibex

Nascut a Burgos el 1942, aquest enginyer industrial va ser **conseller d'Economia i Finances** en el segon Govern de Jordi Pujol (abril del 1987-juliol del 1988), entre dos pesos pesants de CiU com Josep Maria Cullerell i Ramon Trias Fargas. També va ser **diputat al Parlament** entre el juny del 1988 i el juliol del 1989. El seu efímer pas per la política estricta és compensat per una llarga i activa presència en el món empresarial i financer espanyol. És considerat com un dels pilars de la patronal espanyola, ja que és amic i ha estat col·laborador dels presidents actuals de la CEOE, Joan Rosell, i de Foment del Treball, Eugeni Gay de Montellà. Basáñez va ser **director general d'ACESA** (la concessionària de les principals autopistes espanyoles, ara integrada a Abertis) [entre el 1990 i el 1998](#), quan va ser substituït per Salvador Alemany, però va continuar-ne al consell d'administració. Actualment, encara és [patró de la Fundació Abertis](#). D'altra banda, [durant 15 anys](#) (1990-2004), va estar **vinculat** al Grup mF (format per AIAF, MARF i SENAF), hòlding financer especialitzat en renda fixa i derivats, actualment integrat a **Bolsas y Mercados Españoles (BME)**, empresa de la qual també en va ser uns quants anys membre del consell d'administració. El 2000 [va ser nomenat president de Caprabo](#), aleshores principal companyia catalana de supermercats, càrrec que va mantenir fins al 2008, quan Eroski va prendre el control de l'empresa. També ha participat en diferents moments en els **consells d'administració de Saba Infraestructuras, Gas Natural, Banco Mare Nostrum, Immobiliària Colonial, Autostrade, Via Postal i Thyssenkrupp Elevadores**, entre d'altres. Fora del món estricte de l'empresa, però en àmbits de poder institucional o social de gran rellevància, Basáñez ha estat president del Rotary Club de Barcelona, vicepresident del Cercle del Liceu, **vicepresident de la Cambra de Comerç**, conseller del Port de Barcelona, vocal de la Junta de Foment del Treball, membre de la Fundació del RACC, patró de l'Hospital de Sant Pau i cònsol general honorari de Singapur a Barcelona. Tota una vida dins dels cercles del poder.

Joan Hortalà, del sector liberal d'ERC a la Borsa de Barcelona

L'actual [president de la Borsa de Barcelona](#) va obtenir una càtedra en economia amb només 25 anys i va ser degà de la Facultat d'Econòmiques de la UB durant els anys setanta. Va començar la seva militància política a ERC, sent escollit **regidor republicà a l'Ajuntament de Barcelona** en les primeres municipals de 1979, i posteriorment **diputat al Parlament l'any 1980**. Representant del sector més liberal de la formació, l'any 1984 va ser nomenat conseller d'Indústria de la Generalitat

en el marc de l'acord entre Pujol i Esquerra. En les eleccions d'aquell any, ERC, que venia d'haver facilitat la investidura del primer Govern de Pujol juntament amb la UCD, havia aconseguit només 5 diputats. L'acord acabaria suposant una "abraçada de l'ós". Després de ser desbancat de la secretaria general del partit per la victòria d'Àngel Colom l'any 1989, abandonà la formació republicana i fundà amb els seus afins [Esquerra Catalana](#), un experiment polític que no prosperaria i que el 1993 acabaria integrant-se a Convergència. Va ser llavors, però, quan va començar la seva trajectòria en el sector privat, sent nomenat president de la Borsa de Barcelona, càrrec que ocupa des de fa 25 anys. El 1999 [va ser nomenat conseller de Fecsa-ENHER](#) i posteriorment també d'Ercros, càrrec que [va haver de deixar el 2005 per incompatibilitats](#). Del 2000 al 2003 fou [president de la comissió econòmica del Futbol Club Barcelona](#), sota la presidència de **Joan Gaspart**. El 2011 entra a formar part del [consell assessor d'Endesa](#) a Catalunya.

Maria Teresa Costa Campi, del sector energètic a Abertis

Tot i que és nascuda a la capital espanyola, Costa Campi (Madrid, 1951) s'ha desenvolupat professionalment a Catalunya. Aquesta catedràtica d'economia aplicada de la UB va començar la seva carrera política l'any 2000, com a [diputada per Barcelona a les Corts](#) generals pel Partit Socialista. Després de quatre anys a Madrid, va aconseguir diversos càrrecs a Catalunya relacionats amb el sector energètic. Des del 2005 fins al 2007 va ser **secretària d'Indústria i Energia** del Departament de Treball de la Generalitat, **vicepresidenta de l'Institut Català de l'Energia** (ICAEN) i **presidenta** de l'Empresa de Promoció i Localització Industrial de Catalunya (**EPLICSA**), el hòlding de la Generalitat que s'ha dedicat a invertir en empreses en fallida, les ha reflatat i les ha tornat a privatitzar i que ara s'ha reconvertit en Avançsa. Campi va combinar tots aquests càrrecs amb el de la **Comissió Nacional d'Energia** fins al 2014. Des del 2013 [s'ha fet un lloc al consell d'administració](#) d'una de les empreses més importants de l'Ibex, **Abertis**. Hi fa de vocal independent i és previst que mantingui el càrrec, com a mínim, un any més.

Joaquim de Nadal Caparà, un històric del PSC de Barcelona al consell d'Abertis

Joaquim de Nadal Caparà va ocupar durant gairebé dues dècades [càrrecs rellevants a l'Ajuntament de Barcelona](#) amb l'alcalde **Pasqual Maragall**. Durant la Transició va ser [secretari general tècnic del Departament de Presidència](#) en el Govern de concentració de **Tarradellas**, prèviament a la celebració de les primeres eleccions autonòmiques, però de seguida va fer el salt a la política municipal. Regidor de l'Ajuntament de Barcelona pel PSC durant quatre mandats, Nadal de Caparà va ser segon tinent d'alcalde, regidor d'Hisenda i president de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), entre d'altres. Va deixar de ser regidor el 1999, i posteriorment va ser nomenat president del consorci de l'Auditori, càrrec que va exercir [fins a la seva jubilació l'any 2010](#). L'any 2003, Joaquim de Nadal [es va incorporar al consell d'administració d'Abertis](#), la concessionària d'autopistes de La Caixa, com a conseller independent. De Nadal, però, ja havia tingut relació amb aquesta entitat durant els anys noranta: durant la seva etapa com a regidor [va representar l'Ajuntament al consell d'administració de La Caixa](#) i també va figurar en [el consell de la concessionària Acesa](#) (embrió d'Abertis). Cal recordar que en aquell moment, prèviament al procés de bancarització, les caixes d'estalvis solien tenir representació de les institucions públiques locals als seus òrgans de govern.

Carlos Losada Marrodán, la discreció un treballador públic a

Gas Natural

Losada Marrodán no ha estat un polític de primera fila, sinó un treballador de l'Administració pública que ha sabut jugar bé les seves cartes. L'any 1987 [va aconseguir plaça de funcionari](#) de l'Escala Superior d'Administració General del Cos Superior d'Administració de la Generalitat. El 1993 [va ser nomenat director general](#) de la Funció Pública i posteriorment **secretari general de l'Administració i Funció Pública** de la Generalitat. A l'Ibex-35 hi va entrar com a **conseller de Gas Natural. Hi va entrar com a vocal independent el 2002** i continua com a president de la comissió d'auditoria i control de l'empresa. L'any 2014, el digital 'Voz Pópuli' [va publicar](#) que Losada gaudeix d'una bonificació en la tarifa del gas tot i cobrar milers d'euros com a conseller del grup. Losada, exdirector general d'ESADE i actual professor de la facultat, s'ha assegut als consells d'administració de diverses empreses més. Algunes com a **president**: ara de la Comissió de Nomenaments i Retribucions d'**InnoEnergy** —companyia holandesa dedicada a l'eficiència energètica i vinculada a la Comissió Europea— i [abans de Clickair](#) (actual Vueling). En d'[altres, com a membre del consell](#): la francesa **SFL** (Société Foncière Lyonnaise), filial d'Immobiliària Colonial, **Mutua Metalúrgica, Unión Fenosa o el Grupo Penteo**.

Albert Mitjà, de la Direcció General d'Energia de Pujol al sector de les renovables

Albet Mitjà va mantenir des del principi dels anys vuitanta una presència habitual en els diferents governs pujolistes, sempre en l'àmbit de l'energia. Enginyer industrial de professió, al desembre del 1982 [va ser nomenat](#) cap de la Secció de Noves Energies de la Direcció General de Política Energètica del Departament d'Indústria en el primer Govern de Jordi Pujol. La seva primera responsabilitat de rellevància no arribaria fins a l'any 1991, en què [va ser nomenat director general de l'Institut Català de l'Energia \(ICAEN\)](#). Des del 1998 va ocupar el càrrec de **director general d'Energia i Mines**, del qual [va cessar el 2004](#), amb l'arribada del Govern tripartit. Amb posterioritat al seu pas per l'Administració catalana, va capitalitzar la seva àmplia experiència en el sector de l'energia incorporant-se [com a 'partner' a Novenergia](#), un fons d'inversió radicat a Luxemburg especialitzat en l'àmbit de les energies renovables. Novenergia ha impulsat diversos parcs eòlics i plantes d'energia solar a Espanya, a França i a Itàlia. Mitjà també forma part del [consell assessor d'Endesa a Catalunya](#) al costat de David Madí.

Josep Maria Coronas Guinart, d'advocat de l'Estat a Abertis

Coronas [va guanyar les oposicions](#) com a **advocat de l'Estat** el 1989. Durant anys va treballar per a l'Administració. [Va ser nomenat](#) cap de l'assessoria jurídica del **Departament d'Economia i Finances** de la Generalitat durant el 1996 en el Govern de Jordi Pujol, responsabilitats que va conservar gairebé 10 anys. Des que en va sortir, el 2004, s'ha dedicat a fer créixer el seu propi bufet d'advocats (Coronas Advocats), una empresa familiar que ja té més de 15 professionals, alguns dels quals antics advocats de l'Estat com ell. També és acadèmic de número de la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres i professor al Màster d'Assessoria Fiscal de les universitats de Barcelona, Politècnica de Catalunya i Pompeu Fabra. L'activitat privada, però, li ha deixat temps per assessorar una empresa de l'Ibex: **Cellnex Telecom**, filial de telecomunicacions d'Abertis. Ell és el responsable de l'àrea de Secretaria Corporativa, Assessoria Jurídica, Control de Riscos i Assegurances, Auditoria Interna, Comunicació i Marca. Coronas també és l'encarregat de les Relacions Institucionals i és **conseller de la Fundació Abertis**, a més d'exercir com a [vicesecretari del consell d'Abertis](#).

Juan Antonio Samaranch, de les entranyes del franquisme al 'top' de l'Ibex

L'adscripció de Juan Antonio Samaranch (Barcelona, 1920-2010) amb la dictadura franquista va ser cabdal per a la seva [carrera política i empresarial](#). Políticament, Samaranch, que va ser procurador a les Corts (1964-1977), delegat nacional d'Esports, regidor a l'Ajuntament de Barcelona (1954) i president de la Diputació de Barcelona (1973-1977), va arribar al zenit de la seva carrera l'any 1980, quan fou designat **president del Comitè Olímpic Internacional** (COI), organisme encarregat de promoure l'olimpisme. Des d'aquella tribuna, Samaranch va anunciar la concessió dels Jocs Olímpics del 1992 a Barcelona. El president del COI, però, tenia un ull a l'esport i un altre als negocis. Com explica Juste a 'IBEX 35: una historia herética del poder en España', el 92 el fill de Samaranch formava part de la direcció d'una de les empreses adjudicatàries de les obres de Barcelona 92, Huarte (també coneguda com OHL), a qui es va adjudicar el 2,6% de les obres olímpiques amb un valor total de 3.167 milions. La relació de Samaranch amb els poders polítics del franquisme el va portar, indefugiblement, a relacionar-se també amb els poders econòmics. Ja el 1973, i durant cinc anys, fou president de Caixa Catalunya quan aquesta era la Caixa de la Diputació de Barcelona. El 1987, cinc anys abans dels Jocs Olímpics, [fou nomenat president de La Caixa](#) de Pensions en substitució de Salvador Millet. D'aquesta entitat bancària no es va retirar fins al 1999. Els últims quatre anys els havia combinat amb la **presidència de la Immobiliària Colonial**, just quan La Caixa va entrar a l'empresa, en el moment d'expansió del 'boom' de la construcció. Samaranch, que va morir el 2010, no es va acabar retirant mai de l'entramat empresarial de l'Ibex. Tres anys abans de la seva defunció [encara era conseller d'Agbar](#).

Carles Güell de Sentmenat, entre el Cercle d'Economia i el Círculo Ecuestre

Besnét del mecenes d'Antoni Gaudí que va fer construir el palau i el parc que porten el seu nom, aquest empresari català (1930-2012), llicenciat en enginyeria química, la seva trajectòria està lligada a la cimentera **Asland**, [fundada per la seva família](#), en la qual va ocupar diversos càrrecs al llarg de la seva trajectòria i que va ser una de les primeres empreses de l'Ibex-35 —posteriorment [deixaria de cotitzar a la borsa](#). Durant el franquisme, les seves inquietuds socials el van dur a fundar el 1951 el Club Comodín (amb empresaris emergents com ara Carles Ferrer Salat, Joan Mas Cantí i Artur Suqué), sota la tapadora d'un club d'escacs, i, set anys després, el **Cercle d'Economia**, al costat de professors universitaris com Fabià Estapé. Ell mateix va presidir aquesta darrera entitat del 1965 al 1969. Arribada la democràcia, va fer el salt a la política, creant i presidint el partit **Centre Català**, que es presenta a les primeres eleccions (1977) integrat en la coalició Unió del Centre i la Democràcia Cristiana de Catalunya, amb la històrica UDC. Anava segon per Barcelona, darrere Anton Cañellas, i van sortir elegits tots dos diputats a Madrid. El 1978 va ser membre de la Comissió dels Vint, que redactà l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Va acabar integrat a **Centristes de Catalunya-UCD**, és a dir, la marca de Suárez a Catalunya. El 1979 va ser escollit regidor a l'Ajuntament de Barcelona per aquesta formació. Els governs espanyols de l'època van ajudar-lo a fer un retorn esglaonat a l'àmbit dels negocis, ja que del 1979 al 1985 va ser president del Port Autònom de Barcelona —aleshores encara dependent de Madrid— i també **delegat al Consorci de la Zona Franca** (1979-84). Acabada aquesta etapa pública, torna al món econòmic privat: l'any 1988, associat amb Jordi Alberich, funda la **consultoria M & A Fusiones y Adquisiciones**, [empresa a la qual va dedicar la resta de la seva vida professional](#). Però encara va poder compaginar-ho amb la presidència durant més d'una dècada (1991-2002) del **Círculo Ecuestre**, l'entitat més elitista de Barcelona.

Francesc Cailà i Mestre, un reusenc entre la Diputació i Mapfre

Advocat i economista de Reus (1929-2006), que va ser [president de la Diputació de Tarragona per CDC](#) des del 26 d'abril de 1979 fins al 30 de setembre de 1980, data en què va dimitir per discrepàncies amb altres dirigents del partit a les comarques tarragonines, tot i no haver-se acabat el mandat. Va arribar a la política després d'una llarga carrera professional en el món de les mútues d'accidents de treball i assegurances: de ben jove va entrar a treballar a **Reddis**, empresa nascuda el 1922 a Reus, i en pocs anys va ocupar-ne la **direcció general**. Home de conviccions conservadores, la seva empresa ajudava econòmicament moltes iniciatives culturals i cíviques reusenques, i, per això, en les primeres eleccions municipals del 1979 Convergència va pensar en ell com a cap de llista. No va guanyar i l'alcaldia va ser per al cap de la llista més votada, el socialista Carles Martí. Francesc Cailà, regidor a l'oposició, va obtenir la presidència de la Diputació Provincial de rebot, per la rivalitat entre Salou i Tarragona, que volien imposar els seus candidats. Ja abandonada la primera línia política, va tornar a dedicar-se intensament a l'empresa, que el 1985 iniciaria una gran expansió territorial per tot Catalunya, absorbint o fusionant-se amb altres mútues, fins a esdevenir, ja amb el nom de Reddismatt, una de les principals asseguradores de l'Estat. Actualment, està integrada a Activa Mutua. Abans de l'expansió de l'empresa, Cailà va tenir temps per entrar al [consell d'administració de la mútua Mapfre](#), l'any 1991, quan l'empresa cotitzava a la borsa.